

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf.III.30.084/2016/4.szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Tóth T. Tibor Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Tóth T. Tibor ügyvéd, ügyvédi iroda címe) által képviselt felperes neve (Cg.01-09-..., felperes címe) felperesnek - a dr. Krisztiáni István (ügyvéd címe) ügyvéd által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránt indított perében az Egri Törvényszék 2015. június 17. napján kelt 4.G.20.165/2013/63. számú ítélete ellen az alperes 64. sorszám alatt benyújtott és 75. sorszám alatt kiegészített fellebbezése alapján, az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a felperesnek 25 400 (Huszonötezer-négyszáz) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az A. Korlátolt Felelősségű Társaságot (Cg.10-09-..., Gy., ... u. 20/1.) - (továbbiakban: adós) 500 000 Ft törzstőkével 2008. augusztus 15. napján jegyezték be a cégjegyzékbe. Egyedüli tagja és önálló képviselőre jogosult ügyvezetője az alperes volt. A felperes az adóssal szemben 2010. március 29. napján kezdeményezett felszámolási eljárást a hitelező és az adós között 2009. augusztus 28. napján létrejött, a ...-i M.S. Kft. székhelyén megvalósítandó ömlesztő üzem építési munkáinak elvégzésére kötött vállalkozási szerződésből eredő 27 390 700 Ft tőketartozásra és kamataira alapítottnak.

A Heves Megyei Bíróság a 2010. május 27. napján kelt 6.Fpk.10-10-000190 /8. számú végzésével az adós gazdálkodó szervezet fizetéseképtelenségét megállapította, és a felszámolását - főeljárásként - elrendelte. Felszámolóként a DA. Korlátolt Felelősségű Társaság felszámoló szervezetet jelölte ki. A Fővárosi Ítéltábla - az adós fellebbezése alapján - a 2011. január 24. napján kelt 15.Fpkf.44.611/2010/3. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. A felszámolás kezdő időpontja 2011. április 1. napja. Tekintettel arra, hogy a DA. Kft.-t a felszámolóknévjegyzékéből törölték, a bíróság elektronikus úton az Invest A. Korlátolt Felelősségű Társaságot jelölte ki felszámolóknak.

A felszámoló 2013. április 29. napján nyújtotta be az adós társaság felszámolási eljárásának egyszerűsített módon történő befejezésére irányuló kérelmét. A kérelmében előadta, hogy az adós volt képviselője a felszámolóval a kapcsolatot felvette, a társaság iratanyagait, a tevékenységet záró

mérleget, a zárómérlegben szereplő 9 965 Ft pénzeszközt átadta. A mérlegben szerepeltetett 52 763 500 Ft összegű követelést a felszámoló kiemelten bizonytalan megtérülésű követelésként 250 000 Ft-ért nyilvánosan értékesítette. A felszámolási eljárás során határidőn belül öt hitelező nyújtott be igényt, mindösszesen 36 053 999 Ft összegben. A jelen ügy felperese hitelezői igénybejelentését a felszámoló összesen 32 695 588 Ft összegben igazolta vissza, melyből 27 390 700 Ft „d” kategóriás hitelezői tőkekövetelés.

Az Egri Törvényszék a 2013. szeptember 2. napján kelt és 2013. szeptember 27. napján jogerőre emelkedett 6.Fpk.10-10-000190/65. számú végzésével az adós elleni felszámolási eljárást egyszerűsített módon befejezte, az adóst megszüntette, és elrendelte a cégjegyzékből való törlését, a felszámoló díját megállapította és azt is, hogy vagyon hiányában nincs lehetőség a felszámolási költségek kielégítésére sem. Az adós gazdálkodó szervezetet a cégjegyzékből 2013. október 8-i hatállyal törölték.

A felperes az elsőfokú bírósághoz a 2013. július 29. napján benyújtott keresetlevelében kérte annak megállapítását, hogy az alperes az adós fizetési képtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezését követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, és ezáltal a hitelezők követeléseinek teljes kielégítését megghiúsította. Keresetének jogalapjául a Gt. 30. § (3) bekezdését és a Cstv. 33/A. § (1) bekezdését jelölte meg, és az alperes ügyvezetői intézkedéseként arra hivatkozott, hogy a felszámolási eljárás kezdeményezésére irányuló kérelmében megjelölt szerződéssel összefüggésben az adós az építési projekt elvégzéséért járó vállalkozói díjat a megrendelőtől megkapta, a saját alvállalkozója, azaz a felperes felé fennálló tartozását azonban nem rendezte, hanem azt egy másik beruházás teljesítéséhez használta fel.

A felperes az elsőfokú bíróság által 2014. május 27. napján tartott tárgyaláson kereseti kérelmét annyiban módosította, hogy annak megállapítását kérte: az adós vagyona 27 390 700 Ft-tal csökkent.

A felperes a 2014. december 19. napján kelt (43. sorszám alatt iktatott) előkészítő iratában részletezte azokat az alperesi ügyvezetői intézkedéseket, melyek alapján álláspontja szerint az adós gazdálkodó szervezet vagyona csökkent.

Az alperes a felperesi kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletével megállapította, hogy az alperes az ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta el, és ezért az A. Kft. „f.a.” (Gy., ... u. 20/1.) vagyona 27 390 700 Ft-tal csökkent. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 74 100 Ft perköltséget.

Az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az alperes a D. Kft-vel kötött érvénytelen adásvételi szerződéssel 52 763 500 Ft, az alperessel kötött kölcsönszerződéssel 9 500 000 Ft, az alperes élettársának, Sz.Zs.-nak történt kifizetéssel 3 000 000 Ft, valamint a k.-i M.S. Kft. részére történő engedményezéssel 37 500 000 Ft, összesen 102 763 500 Ft összeggel csökkentette az adós cég vagyonát. A felperes keresete ezt el nem érő vagyoncsökkenés megállapítására irányult, ezért a felperes keresetét megalapozottnak tekintette, és az alperes felelősségét megállapította. E négy magatartás tekintetében az alábbiakat állapította meg:

Az alperes mint kölcsönvevő és az általa képviselt adós cég mint kölcsönadó 2009. december 2-án kölcsönszerződést kötött, mellyel az alperes 11,5 %-os kamatra az adóstól 9 500 000 Ft-ot 2010. december 2-i visszafizetési határidővel kölcsön vett.

Az adós cég bankszámlájáról 2009. december 14-én Sz.Zs. részére 3 000 000 Ft készpénzkifizetés történt.

Az alperes által képviselt adós Gy.-n 2010. május 5-én írásba foglalt adásvételi szerződéssel mindösszesen 58 163 500 Ft (Áfát is tartalmazó) vételárért eladta a D. Kft. (T., .../4.) vevőnek az adós cég tulajdonát képező elpárologtatókat, kondenzátorokat, kompresszorokat, csoport aggregátorokat és egyéb berendezéseket. A szerződésben részletfizetésben állapodtak meg, és rögzítették, hogy addig, amíg a gépek, berendezések teljes vételára kifizetésre nem kerül, addig azok az adós tulajdonát képezik. Ezen adásvételi szerződéssel értékesített eszközöket az adós cég néhány hónappal korábban az E. nevű cégtől vásárolta meg. Azok értékesítése az alperes személyes döntése volt, a vevő, a D. Kft. képviselőjét az alperes személyesen ismerte. A D. Kft. a vételárból 5 397 000 Ft-ot fizetett meg, az ezt meghaladó 52 763 500 Ft vételárrészt értékesítette az adós cég felszámolója a felszámolási eljárás során mint kiemelten bizonytalan követelést 250 000 Ft vételárért. A D. Kft. 2013. május 25. napjától 2014. június 12. napjáig kénysztörlési eljárás, 2014. június 12. napjától felszámolás alatt állt.

Az alperes által képviselt adós cég és a ...-i M.S. Kft. K.-en 2009. december 14. napján írásba foglalt „Megállapodás” elnevezésű okiratban rögzítették azt, hogy az adós cég az ömlesztő üzem elkészítésére kötött fővállalkozói szerződést pénzügyi, gazdasági helyzetének ellehetetlenülése miatt csak részben tudta teljesíteni, ezért a felek egymással elszámolnak, és az adós cég a megrendelő által nem vitatottan átutalt nettó 120 000 000 Ft előlegből nettó 60 000 000 Ft-ot legkésőbb 2010. január 31. napjáig visszafizet. Az ugyanezen a napon Sz.-en írásba foglalt „Engedményezési megállapodás” elnevezésű okirattal az alperes által képviselt adós cég a ...-i M.S. Kft-re engedményezte a Sz-F Kft-vel egy műjégpályára kötött vállalkozási szerződés alapján öt megillető 30 000 000 Ft + Áfa, azaz mindösszesen 37 500 000 Ft követelését, annak egyidejű rögzítése mellett, hogy az adós cégnek az ezen a napon kötött két megállapodás eredményeként a tartozása a ...-i M.S. Kft. felé 22 500 000 Ft-ra csökkent, melyet egyéb forrásból 2010. január 31. napjáig vállalt kifizetni.

Az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete 2009. december 1-jén fennállt, és az alperes által ezt követően kifejtett, a felperes által megjelölt ügyvezetői magatartások közül az elsőfokú bíróság a fentieket tekintette a hitelezői érdekek figyelembe vételét mellőző magatartásnak. A kölcsönszerződéssel összefüggésben megállapította, hogy az az ügyvezetői magatartás, amikor a saját személye részére az általa képviselt adós céggel kölcsönszerződést köt, határozottan és egyértelműen megállapítható módon nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján történő, az adós cég reorganizációját elősegítő jogügylet. Az alperes a Sz.Zs. általi 3 000 000 Ft-os készpénzfelvételre értékelhető magyarázatot nem tudott adni, a felperes által csatolt, 2009. december 14-i bankszámlakivonat helyett más bankszámla-kivonatokat említett meg. A felperesi keresetet ez a készpénzkifizetés megalapozza.

Az elsőfokú bíróság a D. Kft-vel megkötött adásvételi szerződés tekintetében a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy ez a szerződés színlelt. Azt az alperes azért kötötte, hogy az adós cég vagyonát a hitelezők, legfőképpen a felperes elől elvonja. Erre a megállapításra alapvetően alperesnek a 45. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített nyilatkozatából jutott. Az E. cégtől megvásárolt eszközök a cégnek a szajoli raktárában voltak elhelyezve. A szerződést a D. Kft. képviselőjével itt kötötték meg. Ekkor írták alá az adásvételi szerződést, illetve a 2010. május 11., 14., 18., 21. és 28. napján kelt átadás-átvételt bizonyító jegyzőkönyveket is. Ekkor azonban az átadás ténylegesen nem történt meg, az eszközök ott maradtak a raktárban. Az alperes a raktárhoz az E. Kft. által átadott kulccsal rendelkezett, hogy mi lett a raktárkulcs sorsa, erre az alperes választ nem tudott adni, azt mondta, hogy arra nem emlékszik. Ekkor az árukészlet helyben maradt, azt a D. Kft. nem szállította el, az alperes arról sem tudott, hogy mi lett ennek az árukészletnek a sorsa. A meghallgatása során az alperes arra sem tudott

nyilatkozni, hogy az adós az E. Kft-től történt vásárlás során a vételárat hogyan, milyen módon egyenlítette ki.

Az elsőfokú bíróság megítélése szerint az alperes személyes előadásából az állapítható meg, hogy valótlan tartalmú átadás-átvételi jegyzőkönyveket állított ki, az eszközök átadása, átvétele valójában nem történt meg, sem úgy, hogy a D. Kft. azt elszállította volna, sem úgy, hogy a birtoklás jogát a raktár kulcsának átadásával vagy akár egyéb módon az alperes biztosította volna a D. Kft. részére.

Az adós cég a jogi képviselő részére adott, írásbeli felszólítás megírására vonatkozó ügyvédi megbízáson túl a vételár-követelés behajtására irányuló érdemi intézkedést nem tett, fizetési meghagyás útján vagy peres eljárás keretében sem a vételár követelését nem kísérelte meg behajtani, sem a tulajdonjogának fenntartására hivatkozva az eszközök visszakövetelését nem kísérelte meg. Az adós képviselőjében eljáró alperesnek és a vevő D. Kft-nek az adásvételi szerződés megkötésekor nem volt olyan szándéka, hogy az adós, mint eladó az eszközeit vételár kifizetése ellenében ruházza át a vevőre.

Az elsőfokú bíróság a szerződés színlelt voltát az rPtk. 207. § (6) és 234. § (1) bekezdése alapján állapította meg. Ebből eredően pedig azt állapította meg, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján az alperes felelőssége ezzel a semmis szerződés megkötéséért és ez alapján az adós cégnél kimutatott, a ki nem fizetett vételárral egyező vagyronvesztésért fennáll.

Az elsőfokú bíróság azonban azt is megállapította, hogy a szerződés érvényessége esetén is fennállna az alperes felelőssége, ugyanis nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján járt el, mert bár a tulajdonjogát a vételár kifizetéséig fenntartotta, azonban annak tényleges megtérülésére biztosítékot nem kötött ki, a vételár fizetési kötelezettség lejártának időpontjában a követelés behajtása iránt a szükséges intézkedéseket nem tette meg, a vételár megfizetése iránt, vagy az eladott dolgok birtokának a visszavétele érdekében eljárást nem indított. Önmagában nem tekinthető a vezető tisztségviselőtől elvárható magatartásnak az, ha az ingók tulajdonjogát úgy ruházza át, hogy azokat a vételár teljes kiegyenlítéséig fenntartja ugyan, de sem a tulajdonjogának érvényesíthetőségét (pl.: birtokban tartással), sem a vételár követelését valamely szerződést biztosító mellékkötelezettséggel nem biztosítja.

Az engedményezés tekintetében az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a per során nem cáfolta azt, hogy a felperes kisvállalkozásnak minősül, így hitelezői igénye 27 390 700 Ft összegben a Cstv. 57. § (1) bekezdés d) pontja alapján került visszaigazolásra. Amennyiben az engedményezés az alperes által képviselt adós részéről a ...-i M.S. Kft. részére nem történik meg, úgy a felszámolási eljárás során ez a cég szintén hitelezőnek minősül, a hitelezői igényét azonban a felperest követő hitelezői osztályba, a Cstv. 57. § (1) bekezdés f) pontja szerinti követelésként kellett volna visszaigazolni. Ebben az esetben a felperes hitelezői követelése kiegyenlítést nyerhetett volna, így ennek az engedményezésnek a megkötésével az alperes megsértette a Cstv. 33/A. § (1) bekezdését. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ezen hitelezők követelésének engedményezéssel történő kiegyenlítésével lényegében a felszámolási eljárásban a hitelezők kielégítése alapját képező fedezetet vont el jogsértő módon a Cstv. 57. §-a szerinti kielégítési rangsor figyelmen kívül hagyása mellett (BDT 2011. 3241. jogeset).

Az elsőfokú bíróság a meg nem határozható pertárgyérték figyelembe vételével a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest a kereseti eljárási illeték és ügyvédi munkadíj megfizetésére.

Az alperes az ítélet elleni fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, annak megállapítását kérte, hogy az alperes mint az adós ügyvezetője a fizetéseképtelenséget eredményező helyzet beállta után a hitelezői érdekeket figyelembe vette, és nem okozott szándékosan olyan vagyonsökkenést, amely a hitelezők kielégítését megghiúsította volna. Másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak - a tényállás teljeskörű tisztázása érdekében - a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

Nem vitatta, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete 2009. december 1-jén fennállt, vitatta azonban, hogy ezt követően nem úgy járt el, ahogy az a hitelezők kielégítése érdekében elvárható volt. A fizetőképességet áthidalandó hitelt kívánt felvenni, igaz ez meghiúsult. Felajánlotta a felperesnek, hogy egyéb munkákban ledolgozza a tartozását, de ezt a felperes elutasította. A D. Kft.-vel azért kötött szerződést, hogy anyagi forrásokat szerezzen, azonban a D. Kft. nem fizette meg a szerződéses összeget. A szerződésben tulajdonjog fenntartással értékesített különböző eszközöket. Az első részlet megfizetését követően azonban a vevő nem fizetett. Az alperes az áru átadásával kapcsolatban nem nyilatkozott ellentmondásosan, egy négy évvel korábbi eseményről úgy kellett nyilatkoznia, hogy felkészülési időt sem kapott, az ezeket a kérdéseket érintő felperesi irat a kérdéses tárgyaláson lett az alperesnek kézbesítve. Az elsőfokú bíróságnak a szerződés színleltségére alapított indokolása megalapozatlan. Ezzel összefüggésben nem vett fel teljes bizonyítást, nem hallgatta meg sem az alperes által képviselt cég felszámolóját, sem a D. Kft. képviselőjét. A másodfokú eljárásban kérte ennek a hiányosságnak a pótlását. Megjegyezte, hogy a D. Kft. képviselőjének meghallgatását a felperes indítványozta először, a felszámolót pedig az elsőfokú bíróság meg is idézte, azonban nem jelent meg, ismételt idézése pedig nem történt meg. Álláspontja szerint a felszámolási iratok sem álltak az elsőfokú bíróságnak teljeskörűen a rendelkezésére, azokból a felperes kizárólag az állításainak alátámasztására szolgáló iratokat csatolta. Az elsőfokú bíróság tévesen hivatkozott a szerződés színlelt jellegének megállapíthatósága körében arra, hogy az alperes az áruk megvásárlását nem tudta igazolni. Ezzel szemben a 2015. február 20. napján kelt beadványában részletesen leírta a beszerzés menetét, csatolta az adásvételi szerződéseket és a számlákat. Ezeknek az iratoknak a tartalmát az elsőfokú bíróság nem értékelte, indokolása iratellenes, megalapozatlan.

A felszámolási zárójelentésből megállapítható, hogy az alperes minden iratanyagot átadott a felszámolónak, így a D. Kft. felé fennálló követelést igazolót is. A felszámolás elrendelésének időpontjában az adós társaság mérlegeredménye pozitív volt. Álláspontja szerint a felperes követelése a felszámolás eredménytelensége miatt nem térült meg. Hivatkozott arra, hogy az alperes a tartozás behajtása érdekében ügyvédet is megbízott, ezt okirattal igazolta.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal ... Megyei Adóigazgatósága is vizsgálta az adós társaság tevékenységét, az eljárás végén megállapítást nem tett, az ügyvezető felelőssége polgári, vagy akár büntetőjogi értelemben nem merült fel.

Az alperes a jogszabályoknak megfelelő és a hitelezők érdekeinek figyelembe vételével történő eljárását a 2015. február 20. napján kelt beadványában minden részletre kiterjedően alátámasztotta. Az elsőfokú bíróság az indokolásban ennek a bizonyítéknak az értékelésére nem tért ki. Nem tért ki arra sem, hogy a fizetéseképtelenséget előidéző helyzet abból alakult ki, hogy az adós a szerződésben rögzített jogos vállalkozói díját nem kapta meg, ezt ellensúlyozandó minden folyamatban lévő munka- és értékesítési lehetőséget kihasználva a hitelezők kielégítését megkísérelte. Erre volt hivatott az engedményezési megállapodás, illetve a különböző értékesítések.

Álláspontja szerint a neki felrótt 9 000 000 Ft kölcsön kivétele sem releváns, hiszen azt kamatokkal együtt 9 500 000 Ft összegben visszafizette.

Az adós 2009. szeptember 3. és október 21. napja között éppen a felperesnek utalt át 55 000 000 Ft-ot, az adósságát csökkentve.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását, és az alperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és az alperes személyes felelősségére helyes jogkövetkeztetést vont le.

Az alperesnek azzal az állításával összefüggésben, miszerint a felperes „kockázatmentesen elfogadhatta volna”, hogy az alperes „egyéb munkákban ledolgozza a tartozását”, előadta, hogy ez

egyrészt a jelen pernek nem tárgya, másrészt ennek elfogadása kizárólag a felperes akaratától függött.

Az alperesnek a D. Kft.-vel kötött szerződéssel összefüggésben tett további bizonyítási indítványait - a Pp. 235. § (1) bekezdésére figyelemmel - kérte figyelmen kívül hagyni.

Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság az alperesnek a 45. sorszámú jegyzőkönyv 3-6. oldalán tett nyilatkozatából helyesen következtetett arra, hogy az adós cég és a D. Kft. között létrejött szerződés színlelt. Az elsőfokú bíróság azonban azt is megállapította, hogy ha az adásvételi szerződés érvényes lenne, akkor is fennállna az alperes felelőssége, mivel a követelés behajtása érdekében érdemi intézkedéseket nem tett.

Az alperes megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy a felperes a felszámolási iratanyagból „válogatott volna”, hiszen semmi sem akadályozta meg abban, hogy ő is „válogasson” a felszámolási iratanyagból.

Álláspontja szerint az alperes megalapozatlanul hivatkozik a 2015. február 20-i beadványára, mert az abban előadottak semmilyen módon nem alkalmasak a felperesnek a kereset körében tett előadásai és bizonyítékai cáfolatára. A hitelezői választmány meg nem alakulása a per szempontjából irreleváns, és az is, hogy a NAV ... Megyei Adóigazgatósága a felszámolási eljárásban milyen megállapítást tett.

Állítása szerint az alperesi előadásokból az derült ki, hogy az alperes - elmondása szerint - 2009. őszén a megrendelőjétől kapott 60 000 000 Ft vállalkozási díjelőleg jelentős részét ...-ban „megforgatta”, és ez az összeg nem került vissza a vagyona. Ez az előadása egyébként a felszámolási iratanyag alapján nem volt beazonosítható, és arra az alperes semmilyen bizonyítékot nem bocsátott rendelkezésre. Ezzel szemben az állapítható meg, hogy a 2009. december 1-je utáni vagyonvesztések együttes összege az elsőfokú ítéletben megállapítottak szerint 102 763 500 Ft, amely - az alperes jogsértő magatartásának hiányában - a felperes követelésére többszörösen fedezetet biztosított volna.

Előadta, hogy az elsőfokú bíróság az alperes jogsértő magatartását a saját magának juttatott 9 500 000 Ft kölcsön, és az élettársának, Sz.Zs.-nak kifizetett 3 500 000 Ft kapcsán is helyesen állapította meg. Az alperesnek e körben tett előadásai is megalapozatlanok. A felperes az elsőfokú eljárás során tett nyilatkozatait fenntartotta.

Az alperes fellebbezése az indokait tekintve részben alapos, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására vagy az ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítására irányulóan azonban alaptalan.

Az ítéletábra elsődlegesen azt állapította meg, hogy a felperes fellebbezést vagy csatlakozó fellebbezést azon magatartásokkal összefüggésben, melyekre vonatkozóan az elsőfokú bíróság az alperes, mint ügyvezető felelősségét nem állapította meg, nem nyújtott be. Az alperes elsődleges fellebbezési kérelme megfogalmazása szerint annak megállapítására irányult, hogy ügyvezetőként a hitelezői érdekeket figyelembe véve nem okozott szándékosan olyan vagyonsökkenést, mely a hitelezők kielégítését megghiúsította volna.

Az alperes az elsőfokú eljárás során viszontkereseti kérelmet nem terjesztett elő (az szükségtelen is lett volna), védekezésében azt állította, hogy az ügyvezetői feladatát felróhatóan nem szegte meg, ezért kérte a kereset elutasítását. Az elsődleges fellebbezési kérelem megfogalmazásától függetlenül azt az alperes kifejezetten viszontkeresetként nem terjesztette elő (az más kérdés, hogy arra lehetősége sem lett volna), így az ítéletábra - a Pp. 234. § (1) bekezdésére és 3. § (2) bekezdésére figyelemmel - az alperes elsődleges fellebbezési kérelmét úgy vette figyelembe, hogy az a felperesi kereseti kérelem teljes elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság az alperes terhére négy ügylettel összefüggésben állapította meg azt, hogy az ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta el. Az alperes a fellebbezésében az élettársának, Szabó Zsuzsannának kifizetett 3 000 000 Ft összeggel összefüggésben semmilyen értékelhető érvelést nem fogalmazott meg, így az ítéletábra - bár az elsődleges kérelem a kereset teljes elutasítására irányult - azt állapította meg, hogy a kifizetés alapján megállapított vagyonsökkenést ténylegesen és érdemben nem vitatta.

A fentiek figyelembe vételével határozta meg az ítéletábra a másodfokú eljárás kereteit, azaz azt, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között (247. §) bírálhatta felül (Pp. 253. § (3) bekezdése).

A másodfokú eljárás kereteinek meghatározását követően az ítéletábrának elsősorban az alperes másodlagos fellebbezési kérelmét kellett vizsgálnia, azaz azt, hogy az elsőfokú bíróság követett-e el olyan lényeges eljárási szabálysértést, amely szükségszerűen - a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján - az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását eredményezi.

Az alperes ebben a tekintetben arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság az eszközök értékesítésére vonatkozó adásvételi szerződés színlelt jellegének megállapítása körében a szükséges bizonyítási eljárást nem folytatta le, a felszámolóbiztos és a D. Kft. képviselőjének meghallgatása nem lett volna mellőzhető, illetve az elsőfokú bíróság a bizonyítékok köréből alaptalanul rekesztette ki a 2015. február 20-án kelt beadványát és annak mellékleteit.

Az ítéletábra a további bizonyítási eljárással összefüggésben megállapította, hogy a felperesi képviselő az ügyben 2015. május 15. napján tartott tárgyaláson indítványozta a felszámolóbiztos tanúkénti meghallgatását. Az elsőfokú bíróság az indítványt teljesítve a felszámolóbiztos idézte. A 2015. június 2. napján tartott tárgyaláson a tanú nem jelent meg, ezen a tárgyaláson a bíróság az alperest ismételten személyesen meghallgatta, a peres felek megjelent jogi képviselői további bizonyítási indítványt nem terjesztettek elő, így sem a felperes, sem az alperes nem indítványozta a D. Kft. képviselőjének meghallgatását, illetve a továbbiakban a felszámolóbiztos tanúkénti megidézését.

A polgári perrendtartásról szóló többször módosított 1952. évi III. törvény (Pp.) 235. § (1) bekezdésének második és harmadik mondata szerint a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az új tény vagy az új bizonyíték az első fokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására, feltéve, hogy az - elbírálása esetén - reá kedvezőbb határozatot eredményezett volna. A fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására, vagy az első fokú bíróság által mellőzött bizonyítás lefolytatásának indítványozására akkor is sor kerülhet, ha az az első fokú határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására irányul; a 141. § (6) bekezdésében foglaltakat azonban ebben az esetben is alkalmazni kell.

Az elsőfokú eljárás során az alperes nem volt elzárva attól, hogy a fellebbezésben előterjesztett bizonyítási indítványát megtegye, indítványozza a felszámolóbiztos, valamint a kérdéses szerződés vevője törvényes képviselőjének meghallgatását. Az alperes fellebbezésében olyan tényre nem hivatkozott, amely az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a tudomására, másrészt az elsőfokú bíróság nem mellőzött olyan alperesi bizonyítási indítványt, amelyet az alperes az elsőfokú tárgyalás berekesztését megelőzően előterjesztett, illetve fenntartott volna.

Ennek figyelembe vételével az alperes által a fellebbezésében előterjesztett bizonyítási indítvány nem teljesíthető, illetve nem utasítható az elsőfokú bíróság sem arra, hogy az alperes által előterjesztett bizonyítási indítványt teljesítse.

Az ítéletábra egyetértett azzal az alperesi állásponttal, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta az alperes 2015. február 20. napján kelt beadványát és annak mellékleteit. E hiányosság pótlása azonban a másodfokú eljárás kereteiben megtörténhetett, ennek érdekében szükségtelen volt az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése, és a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítása.

Az ítéletábra - ennek a hivatkozott beadványnak is az értékelésével - az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást - a három kérdéses ügylettel összefüggésben releváns tények tekintetében - az alábbiakkal egészítette ki:

Az alperes mint kölcsönvevő és az adós cég mint kölcsönadó közötti 2009. december 2. napján kelt kölcsönszerződés szerinti összeg visszafizetése tekintetében megállapítható, hogy az alperes bevételi pénztárbizonylattal igazolta, hogy 2010. április 20-án 3 000 000, 2010. április 22. napján 2 500 000, 2010. május 6. napján 2 000 000, 2010. május 7. napján 2 000 000, és ugyanezen a napon mint a kölcsönszerződés szerinti kölcsön kamata 438 420 Ft-ot az adósna visszafizetett. A bevételi pénztárbizonylatok mellett kamatelszámolást készítettek, mely szerint az összesen fizetendő kamat 438 418 Ft (az alperes 2015. február 20. napján kelt 49. sorszám alatt iktatott előkészítő irata és annak A/2 sorszám alatti mellékletei).

Az adós cég a D. Kft. részére értékesített eszközöket nem az E. nevű cégtől, hanem az E-I. Kft-től (Ú., ... út 5.) vásárolta meg a 2010. április 1. napján kelt írásbeli adásvételi szerződéssel. A szerződésben a felek a vételár teljes összegét 30 265 000 Ft + Áfa összegben határozták meg. Az adós vételár-fizetési kötelezettségének összesen 13 részletben 2010. április 6. napja és 2010. május 14. napja között tett eleget. Az adós által a D. Kft. részére értékesített vagyontárgyak között szerepelnek olyan ingóságok is, amelyek az adós saját árukészletét képezték. A D. Kft. 2010. május 11. napján 3 000 000 Ft, 2010. május 12. napján 2 400 000 Ft összegben tett részben eleget a vételár-fizetési kötelezettségének.

Az alperes az adós ügyvezetőjeként 2010. szeptember 30. napján adott megbízást dr. R.I. ügyvédnek, a D. Kft-vel kötött adásvételi szerződésből fennmaradó bruttó 52 763 500 Ft érvényesítése érdekében, mely megbízás a felvett tényvázlat szerint arra terjedt ki, hogy az ügyvéd felszólító levelet küldjön ki, és nem fizetés esetére a megfelelő jogkövetkezményeket helyezze kilátásba. A megbízott jogi képviselő tájékoztatta az alperest, hogy fizetési meghagyásos eljárásra, ezt követő peres eljárásra, illetve felszámolási eljárás kezdeményezésére van lehetőség, mely költségvonzattal jár. Ennek a tájékoztatásnak az ismeretében rögzítették a tényvázlat utolsó sorában azt, hogy az alperes az adós képviseletében „egyelőre a peren kívüli eljárás megindítását és ügyvédi felszólító levél megírását” kérte. Az alperes mint az adós törvényes képviselője a felszámolás kezdő időpontjáig semmilyen további értékelhető intézkedést nem tett a vételártartozás behajtása, vagy a tulajdonjog fenntartással értékesített eszközök birtokba vétele érdekében.

A ...-i M.S. Kft. megrendelő képviselője és az alperes mint az adós képviselője 2010. március 29. napján jegyzőkönyvet vett fel. Ebben rögzítették, hogy az ömlesztő üzem megépítésére 2009. augusztus 25-én kötött vállalkozási szerződést 2009. december 14-én közös megegyezéssel megszüntették. A megállapodásban rögzítették, hogy a vállalkozónak átutalt 120 000 000 Ft előleg tekintetében 60 000 000 Ft erejéig a vállalkozó végszámlát állít ki, ennek erejéig a megrendelő a munka elvégzését teljesítettnek tekinti, a vállalkozó vállalta, hogy 2010. január 31-ig a fennmaradó

60 000 000 Ft-ot a megrendelőnek visszafizeti. Rögzítették, hogy a vállalkozó ebből a fizetési kötelezettségéből (engedményezés révén) 37 500 000 Ft-ot teljesített.

A jegyzőkönyv aláírásával a megrendelő az elismert 60 000 000 Ft összeg feletti további 22 284 089 Ft erejéig a vállalkozó kivitelezői teljesítését elismerte a jegyzőkönyvhöz csatolt kimutatás szerint, amely tartalmazta a kivitelezés során a megrendelő által jóváhagyott pótmunkák összegét is. A vállalkozó ezáltal jogosulttá vált 22 284 089 Ft kiszámlázására a megrendelő felé, a számla ellenében azonban pénzügyi teljesítés nem történik, annak ellenértékeként az általa vissza nem utalt előlegösszeg szolgál. Ebből eredően a vállalkozási szerződés közös megegyezéssel történő megszüntetéséből eredően az adósnak mint vállalkozónak 215 911 Ft vissza nem fizetett előlegtartozása állt csak fenn.

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján egészítette ki, illetve pontosította, így az alperes fellebbezésében hivatkozott, 2015. február 20. napján kelt (49. sorszám alatti) beadványa és mellékletei, valamint az elsőfokú bíróság által a 2014. szeptember 9. napján tartott tárgyaláson meghallgatott M.J. csatolt okiratok (a T/6 sorszám alatti jegyzőkönyv) adatai alapján.

Az ítéltábla álláspontja szerint az így pontosított, módosított és kiegészített tényállás irányadó az alperes fellebbezésének elbírálásánál.

Tekintettel arra, hogy az alperes fellebbezési érvelésének a figyelembe vételével az okirati bizonyítékok alapján a tényállás pontosítható volt, így az eljárás részbeni megismétlése is szükségtelen volt.

A kiegészített tényállás alapján az alperes terhére ügyvezetői kötelezettségszegés nem állapítható meg a közte mint kölcsönvevő és az általa képviselt adós cég mint kölcsönadó közötti 2009. december 2. napján kelt kölcsönszerződéssel összefüggésben, hiszen megállapítható, hogy az alperes az adóssal kötött kölcsönszerződést szerződésszerűen teljesítette, a kölcsön összegét kamataival együtt határidőn belül visszafizette.

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság jogkövetkeztetését az engedményezési szerződés tekintetében sem osztotta. Az alperes mint az adós cég ügyvezetője az engedményezéskor a Sz-F. Kft-vel szembeni követeléséről nem ellenérték nélkül mondott le. Az engedményezés, valamint a 2010. március 29-i jegyzőkönyvbe foglalt megállapodás lényegében azt eredményezte, hogy a ...-i M.S. Kft-vel a vállalkozási szerződés 2009. december 14-i közös megegyezéssel történő megszüntetéséről oly módon állapodtak meg, hogy lényegében sem az adósnak nem maradt követelése, sem a megrendelőnek (a szerződéses összeg figyelembe vételével) további értékelhető követelése.

Az elsőfokú bíróság által is hivatkozott, a Szegedi Ítéltábla Pf.I.30.509/2012. számú (BDT 2014.3241. szám alatt közzétett) eseti döntése szerint a felelősség megállapítása során nem annak van jelentősége, hogy valamely konkrét hitelezőt milyen összegű kár ért, hanem annak, hogy a vezető tisztségviselőnek nem a hitelezői érdekeknek megfelelő eljárása - valamennyi hitelező követelését értékelve - milyen vagyonsökkenést eredményezett az adós vagyonában.

Jelen esetben az alperes mint az adós ügyvezetője az engedményezéssel a ...-i M.S. Kft-vel szemben fennálló tartozás kiegyenlítéséről gondoskodott. Az engedményezést követően kötötte meg az E-I. Kft-vel az eszközökre vonatkozó adásvételi szerződést, azt teljesítette is (tehát volt rá fedezete), így függetlenül attól, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontja 2009. december 1. napjától megállapítható, ekkor még az adós nem volt köteles a Cstv. 57. § (1) bekezdése szerinti kielégítési rangsor figyelembe vételére. Az ítéltábla nem osztotta az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, hogy az engedményezési szerződés megkötésekor az alperesnek már arra kellett volna

figyelemmel lennie, hogy jelen ügy felperese a Cstv. 57. § (1) bekezdés d) pontja szerinti kis- és mikro-vállalkozásnak minősül-e. Az adósnak a megrendelőjével szemben, valamint az alvállalkozójával szemben is állt fenn kötelezettsége, az a magatartása, hogy fennálló követelésének engedményezésével a megrendelő felé fennálló tartozása kiegyenlítéséről gondoskodott, a Cstv. 33/A. §-a szerinti felelősség megállapításának nem szolgálhat alapjául, erről nem állapítható meg, hogy ezzel az intézkedésével az alperes az ügyvezetési feladatát nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el. Megjegyzi az ítéltábla egyébként, hogy a felperes által hivatkozott és az elsőfokú bíróság által figyelembe vett BDT 2014.3241. eseti döntés lényegesen eltérő tényállási elemeket tartalmaz, hiszen azon ügyben az alperes az adós vagyonából nem a cég lejárt egyéb tartozásainak kiegyenlítéséről gondoskodott, hanem a tagi kölcsön visszafizetéséről.

A fentiek figyelembe vételével az ítéltábla álláspontja szerint az engedményezési szerződés vonatkozásában sem állapítható meg az alperes terhére olyan magatartás, amely a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján annak megállapítására adna lehetőséget, hogy az alperes felróható magatartásának következtében az adós gazdálkodó szervezet vagyona csökkent. Ennek figyelembe vételével az ítéltábla azt állapította meg, hogy ebben a tekintetben az alperes fellebbezési érvelése helytálló.

A D. Kft-vel kötött adásvételi szerződés értékelésénél az ítéltábla abból indult ki, hogy az alperes fellebbezési érvelésének elfogadása eredményezheti-e az alperesre kedvezőbb határozat meghozatalát. Nem elvetve, de figyelmen kívül hagyva az elsőfokú bíróságnak a szerződés semmissége tekintetében tett megállapítását, így azt vizsgálta, hogy amennyiben a szerződés érvényes, úgy az alperes terhére megállapítható-e olyan intézkedés vagy olyan intézkedés elmulasztása, mely a hitelezői érdekek figyelmen kívül hagyásával az adós vagyonának csökkenését eredményezte. Az alperes ebben a körben arra hivatkozott, hogy az értékesített áruk megvásárlását igazolni tudta, az áru átadásával kapcsolatban nem nyilatkozott ellentmondásosan, az értékesítéssel a fizetőképesség helyreállításának megkísérlését célozta, a D. Kft. szerződésszegését követően a tartozás behajtása érdekében ügyvédet is megbízott.

A szerződés megkötésére 2010. május 5. napján került sor, a 2015. június 2. napján tartott tárgyaláson csatolt 62/A/1 sorszám alatti tényvázlat szerint az utolsó számla esedékessége 2010. augusztus 26. napja volt, és az alperes az igényérvényesítésre ügyvédi megbízást 2010. szeptember 30. napján adott. Az elsőfokú bíróság nem vitatott megállapításával egyezően a tulajdonjog fenntartása mellett az alperes a vételár követelést szerződést biztosító mellékkötelezettséggel nem biztosította. Az ügyvéd megbízása a tényvázlat alapján egyértelműen korlátozott volt, azaz kizárólag arra terjedt ki, hogy az adós megbízottja szólítsa fel a D. Kft-t a fennmaradó 52 763 500 Ft vételár-hátralék megfizetésére. Az alperes semmilyen olyan további tevékenységet nem igazolt, amely alkalmas lett volna a vételár követelés érvényesítésére vagy a szerződéstől való elállásra, illetve az adásvételi szerződés tárgyát képező ingóságok birtokba vételére. Nem tette vitatottá az elsőfokú bíróságnak azt a helyes megállapítását sem, hogy az alperes az árukészlet tényleges sorsáról érdemi információt a peres eljárás során nem közölt. A felszámolás kezdő időpontja 2011. április 11. napja, az ügyvéd megbízását követően ennek az adásvételi szerződésnek a teljesítésével összefüggésben az alperes olyan ügyvezetői intézkedésről nem adott számot, melyet a hitelezői érdekek elsődlegességére tekintettel annak érdekében fejtett ki, hogy az adós vagyonában csökkenés ne következzen be.

Ennek figyelembe vételével az ítéltábla annak tulajdonított jelentőséget, hogy - az elsőfokú bíróság helyes álláspontjával egyezően - az alperes azért nem járt el a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján, mert a vételár fizetési kötelezettség lejártá után a követelés behajtása érdekében a szükséges

intézkedéseket nem tette meg. Ez a magatartása pedig alkalmas a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti vagyonsökkenés megállapítására a vételár-hátralék 52 763 500 Ft-os összegében.

Az alperes a fellebbezésében sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte azt, hogy az adós fizetéseképtelensége milyen okból fakadóan alakult ki, illetve, hogy a felperes követelése a felszámolás eredménytelensége miatt nem térült meg. Jelen eljárásban az alperes mint ügyvezető magatartását kellett értékelni annak figyelembe vételével, hogy felróható magatartása az adós gazdálkodó szervezet vagyonsökkenését eredményezte-e, ezért a kereseti kérelem elbírálásánál nincs relevanciája sem annak, hogy az adós fizetéseképtelenségét mi okozta, sem annak, hogy a felszámolás eredményesen vagy eredménytelenül zárult-e, és ennek mi volt az oka.

Mindezek alapján az ítéletábra azt állapította meg, hogy az alperes terhére vagyonsökkenés az elsőfokú bíróság által megállapított 102 763 500 Ft összeggel szemben 55 763 500 Ft összegben állapítható meg, a felperes keresete ezt a mértéket el nem érő vagyonsökkenés megállapítására irányult, így az elsőfokú bíróság ítéleti döntése helytálló.

Erre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét - a Pp. 253. § (2) bekezdésének I. fordulata alapján - a fenti indokbeli módosítással, kiegészítéssel és pontosítással helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése a per főtárgya tekintetében nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az általa előlegezett fellebbezési eljárási illetéket (48 000 Ft) maga köteles viselni, és a terhén marad a jogi képviselével felmerült másodfokú eljárási költsége is.

A felperes a pernyertességére tekintettel a másodfokú perkölségének megtérítésére jogosult, melynek összegét az ítéletábra a kifejtett tevékenység (írásbeli ellenkérelem benyújtása, a felperes képviselének a tárgyaláson történő biztosítása) és annak idősükséglete figyelembe vételével a jelen meg nem határozható pertárgyértékű eljárásban a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3), (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján a jogi képviselője ügyvédi munkadíjában (20 000 Ft és általános forgalmi adó összege = 25 400 Ft) állapított meg. Ennek megfizetésére az alperest a Pp. 217. § (1) bekezdése szerinti általános teljesítési határidőn belül kötelezte.

Debrecen, 2016. április 05.

. Madarász Anna sk a tanács elnöke, Dr. Görög Attila sk előadó bíró, Dr. Riczu András sk bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó